

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ БЕЗПЛАТНА ЕЖЕМЕСЕЧНА ПРИТУРКА „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — списък на религия, философия, наука и изкуство.

АБОНАМЕНТЪ: I. За България: За всички абонати църковни учреждения, свещеници, учители, частни лица и др. за година 130 лева (платими на два пъти); за 6 месеца 80 лева (платими на един път); за 3 месеца 50 лева (сжщо); II. За чужбина (абонаментът е само годишен и въ предплата) — 250 лева. III. Само „Църковен вестник“ — 100 лв. Само „Духовна култура“ — 40 лв. Всичко, което се отнася до „Църковен вестник“ и притурката, да се адресира до Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“.

Непомъстени ръкописи не се връщат. Парични сумми да се изпращат до Св. Синодъ. Предплатени, се печатат на последни. Плащане: 10 лева за заглавие, 5 лева за подпис и за всяка останала дума. Официалните обявления на църковните учреждения се изпращат направо въ Администрацията; частни обявления се приемат и чрез вгеницитъ — последните получават 30% отстъпка.

2791
Тукъ, пл. Св. Недѣля
Богосл. ф-тетъ, дар.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Ролята на Църквата ни въ миналото и сега. — † Видинский Неофитъ.
2. По стъпкитъ на св. Иоана Рилски. — † Софийский Стефанъ.
3. Хармонична религия. — Ст.
4. Семинарско празднество. — Ибр.
5. Религията и физическото здраве. — Т. Николовъ.
6. Изъ духовната съкровищница на Църквата.
7. Бележки и отзиви.
8. Писма и дописки.
9. Официаленъ отдѣлъ.
10. Седмиченъ прегледъ на събитията.
11. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
12. Обявления.

† Видинский Неофитъ

Ролята на Църквата ни въ миналото и сега.

Позната е истината, че трайна народна, духовна и физическа сила, може да има тамъ, дето тая сила има нравствена опора, а здрава нравствена опора може да има тамъ, дето има жива вѣра въ Бога. Защото вѣрата въ Всемогщия е изворъ на нравствена мощь, нравствената пкъ мощь е крепило на народната физическа мощь. Красноречиво се подтвърждава тая истина и отъ вѣковната история на нашия български народъ.

Презъ IX-то столѣтие родната наша Православна църква е учредена съ предназначение да бже *благовестница на вѣрата и Христовото учение срѣдъ народа, да стане съкровищница на християнска нравственост и вдъхновителка на здраво народностно чувство въ душата на новопокръстения български народъ.* По тоя начинъ тя става пръвъ главенъ институтъ за всегашно благодатно съдействие за духовно-културния възходъ на народа и държавата.

Отредена така ролята на Църквата, около нея, по инициативата на благочестивия държавенъ

вождъ, веднага се групира известната бележита фаланга отъ просвѣтени църковно-общественици, начело съ ученицитъ на светитъ първоучители Методия и Кирила. Създава се първата християнска школа въ Преславъ. Скоро подиръ това, св. Климентъ създава втора подобна школа въ Охридъ. Задачата на тия школи е важна: да се създава родна книжнина и да се твори духовна култура въ страната, а сжщевременно да се подготвятъ необходимитъ кадри отъ учители и пастири-благовестници. Съ тия просвѣтени дейци Църквата започна да извършва отредената ѝ историческа мисия — да просвѣщава и духовно възражда народа, всагдайки въ душата му силата на вѣрата, християнската нравственост, ведно съ здравето чувство на народностно съзнание.

Започнато съ благодатното вдъхновение и продължавано съ голѣмо усърдие и беззаветна любовъ, това книжовно родовъзродително и културно-просвѣтно дѣло въ страната бърже достига своя пълень разцвѣтъ. Църквата всецѣло е въ помощ и на държавното творчество. Тя успѣшно съдействува да се споятъ дветъ племена — българско и славянско — въ единенъ просвѣтенъ народъ, съ здраво национално чувство. Възраждайки го духовно, религиозно-нравствено и национално, тя, ведно съ благото слово, влива въ душата му и духовно-борческа сила. Споила и сама себе си съ народа, Църквата, презъ всички времена на неговия исторически животъ, застава като вѣренъ стражъ и неуспивно бди да не оскудѣватъ неговитъ морални сили — гаранцията за национална здравина и успѣшно борчество за народностна самобитност.

Въ родната ни история, съ трогателна почитъ се подчертава дѣлото на Църквата въ това отношение. Защото нейната роля въ нравственото израстване и национално самосъхранение на народа ни наистина е необикновено дѣло. Презъ времената на робството, особено на това подъ Турция, това нейно дѣло не би могло да се именува иначе, освенъ като *дѣло родоспасително.* Тежко и убийствено бѣше това мрачно робство, защото бѣ двойно — агарянско-фанариотско. Изгубили държавата си съ всички народни културни институти, лишени и отъ най-елементарнитъ човѣшки права и свободи, българитъ бѣха изложени на голѣми мъки и страдания. Народнитъ хра-

мове, строени низко въ земята, за да не дразнятъ око̀то на агарянина, били останали единствено хранилище на духа, езика и народностното чувство, и единствено убѣжище, кждето поробенитѣ могли да намиратъ утѣха въ задушевна молитва къмъ Бога. Тукъ Църквата чрезъ устата на своитѣ простички служители имъ говорѣше поуката отъ словото Божие на роденъ езикъ и имъ внушаваше търпение и надежда за по-добро бждеще. Тукъ именно се прояви дълбоката мждростъ и голѣмата любовъ на Църквата въ най-критичнитѣ времена — чрезъ вѣрата и нравствената евангелска сила да поддържа будно националното съзнание и да брани народностното битие отъ покушенията на агаряни и фанариоти. Това бѣше една тежка и мждчителна многовѣковна борба. Огнениятъ родолюбивъ позивъ отъ Атонъ и грѣйналата свѣтлина отъ келийната народна школа улесниха тая борба. Съ народното възраждане Църквата тържествено отпразднува своята победа.

Освобождението презъ 1878 година не обхвана цѣлокупния български народъ. Голѣма частъ отъ него остана подъ грубата властъ на агарянеца. Това бѣха българитѣ отъ Македония и Тракия. Но претенции върху тия области изявиаха и сърби и гърци, поради което върху останалитѣ въ тѣхъ поробени наши сънародници се започна безчовѣченъ гнетъ. Единствена тѣхна закрилица въ турската държава бѣ Екзархийската църква. Нейната роля въ случая биде твърде затруднена. При все това тя започна съ още по-голѣмо усърдие да брани народното достойние. А покушенията на гърци и сърби върху това достойние бѣха безспирни, жестоки и безскрупулни. Пари се пилѣха, закани се отправяха, убийства се вършеха, кърви се лѣеха, за да плашатъ, примамватъ и претопяватъ българитѣ. Но и Екзархийската църква съзнаваше върховния моментъ на своята историческа задача. Тя напрегна силата на своята народностна културно-просвѣтна дейность. И въ продължение само на 4—5 десетилѣтия сполучи не само да отбие покушенията на враговетѣ, но и твърде засили нравствената мощъ и народностното съзнание у българитѣ въ тия области.

Резултатътъ отъ дейността на Църквата въ тия области бѣше колосаленъ. Силата на народното съзнание бѣ изразено въ откриване на: 14 епархии, 7 отъ които имаха вече своитѣ титуляри; 1625 градски и селски енории съ 1331 църкви и 294 параклиси, въ които свещенодействуваха 1310 свещеници; една духовна семинария и три духовни училища, съ 28 преподаватели и 253 възпитаници; 8 пълни гимназии и 2 педагогически училища, съ 148 преподаватели и 2.192 ученици и ученички; 87 класни училища и прогимназии, съ 238 преподаватели и 4310 ученици и ученички; 1.278 народни основни училища, съ 1.880 учители и учителки и 72.254 ученици и ученички. Това е блестящъ резултатъ отъ блестяще изпълнената духовно-културна роля на Църквата въ поробенитѣ български области.

Днесъ може да се подчертае наличниятъ фактъ, че моралната сила и националното съзнание, чрезъ родната просвѣта и възпитание, така дълбоко бѣха вложени въ душата на българитѣ въ тия области, че, въпрѣки голѣмитѣ кървави насилия, извършвани надъ тѣхъ отъ новитѣ поробители въ продължение на четвъртъ столѣтие, това съзнание не можа да бжде разколебано. И

сега, когато по щастливо стеклитѣ се за България обстоятелства, почти неочаквано свѣтлятъ народенъ идеалъ биде осждественъ — поробенитѣ ни сънародници сж вече освободени и обединени въ желаната цѣлокупность, окупационната държавна властъ намѣри народностното съзнание у освободенитѣ почти въ пълна здравость. Църквата, заедно съ народа, още единъ пждтъ най-тържествено отпразднува своята църковно-национална победа — събирането въ своето майчино лоно цѣлокупния български народъ.

Придобила тоя блестящъ резултатъ отъ досегашната си родоспасителна дейность, Църквата съ своя просвѣтенъ клиръ има пълното съзнание, че грижата да изпълнява своята историческа роля отсега ще трѣбва да бжде още по-сериозна и непрестанна. Въ дейността си да просвѣщава и брани самобитността на поробения народъ тя срѣщаше противодействие само отъ чужди елементи и врагове народни. Обезправениятъ народъ бѣше единенъ около нея, слушаше нейния гласъ и нейнитѣ съвети. Защото тогава Църквата бѣше единствениятъ неговъ покровителъ и стражъ. Сега вече българскиятъ народъ всецѣло е освободенъ и обединенъ въ цѣлостна и независима държава. Всички негови просвѣтни, стопански, здравни, правни и други институти, които има да съдействуватъ за всенародния културенъ възходъ, сж възстановени и турени въ действие. Необходимо е само, за да се получава желаниятъ резултатъ, дейността на реченитѣ институти да се развива върху една нравствена основа. Въ душата на народа тая основа е сложена преди много вѣкове. И задачата на Църквата пакъ е да пази и засили здравината на тая нравствена опора.

Но при изпълнение на тая своя историческа задача сега Църквата ще срѣща по-голѣми затруднения. Противодействията ще срѣща сега не толкова отъ чуждитѣ елементи и врагове, колкото отъ свои сънародници. Нейниятъ гласъ не винаги ще бжде слушанъ. При освободенитѣ и духътъ на отрицанието намира голѣма свобода. Очевидно е, че отъ българи свободомислящи, вѣроотстъпници и родоизмѣнници никога не ще има осждица. Съзнателно или не, но това сж рушители на онова, що народътъ е градилъ презъ вѣковетѣ. И преди още да бѣ завършенъ строежътъ на свободната и цѣлокупна държава, тѣ направиха опитъ да я разрушатъ. Ще се правятъ такива опити и занаяпредъ. Но, разбира се, успѣхътъ имъ ще зависи отъ туй, дали предварително сж сполучили да разрушатъ нравствения храмъ въ душата на народа и нравствената опора въ дейността на държавнитѣ и обществени институти. Затова, именно, избраната и запазването на тая вѣковна народна опора сега ще бжде трудна.

При все това, посветила се още при учредяването си на това величаво дѣло, Църквата и сега стои бодро на своя постъ. Служейки съ беззаветна любовъ на народа, тя никога не е забравила и нѣма да забрави максимата, *че трайна народна, духовна и физическа, сила има тамъ, дето тая сила има нравствена опора, а нравствена здрава опора има тамъ, дето има жива вѣра въ Бога*. Предопредѣлена благовестница на учението Христово, тя е просвѣщавала народа въ истината, че това учение е единствениятъ изворъ на благодатната нравствена сила, съ която

може да се крепи и народната физическа мощь. Върна на тая своя историческа роля, Църквата никога нѣма да изостави обета си — да влива нравствена сила въ душата на народа и да го брани отъ духа на отрицанието и моралната разруха. Каквито и да сж противодействията срещу нея, тя въ всѣко време и всѣки часъ ще изпълнява своята благотворна за сждбата на народа мисия. При усилията си да пази народнитѣ духовни и нравствени ценности и да брани народностната самобитность, Църквата е давала скжпи жертви. Ако потрѣбватъ, съ готовность ще ги дава и сега за нравственото израстване, свободата, цѣлокупностьта и независимостта на българския народъ.

† Софийский Стефанъ.

По стѣпките на св. Иоана Рилски¹⁾.

Българскиятъ народъ е призванъ днесъ повече отъ всѣки обикновенъ день да величае, за поука и спасение, великия Рилски подвижникъ и чудотворецъ светого Иоана — ревностния служителъ на благодатната сила. Тая, именно, сила е крепила и крепи българския духъ въ радости и скърби, щедро е усиляла върата му въ Бога и му е давала презъ вѣковетъ на страданията надеждата за избавление. Тя е въздигала благочестието му до подвигъ достоенъ за прослава на Божията неизтощима милость, чрезъ която можа да се спаси и преобрази многострадална България отъ „юдоль плачевная“ въ нова тварь и да стане пакъ огнище на свободенъ духовенъ животъ, изворъ на напредъкъ и благоденствие.

Духовната семинария въ престолния ни градъ, която има преподобния и богоносни Иоанъ Рилски пустиножителъ и чудотворецъ за свой ангелъ-хранителъ, днесъ изпитва двойна радость: тая на праздника и радостта, че двама отъ нейнитѣ учители и възпитатели, именно въ тоя свѣтълъ празникъ, драговошно влѣзнаха въ сонма на христоролюбивото воинство. Единиятъ — Негово Преподобие иеродяконъ Иларионъ, приема втората степенъ на църковната иерархия, а другиятъ — г-нъ Василь П. Николовъ, поема свещения пжтъ на първата степенъ на сжщата иерархия. И двамата сж отъ категорията на отличнитѣ възпитаници, а сега достойни учители и възпитатели, на тоя духовенъ разсадникъ, който ни е събралъ на днешното църковно праздество. Нашето горещо моление въ тоя сублименъ моментъ, въздигано като благоуханно кадило къмъ Престола на Бога, е: осѣнени съ всеспасителната благодать, тъй изобилно идваща отъ днешното свѣтло праздество, току-що ржкоположенитѣ избраници да бждатъ любвеобилно послушни и пламенно предани на дѣлото и завета на Рилския Чудотворецъ, та по примѣра му да служатъ и тѣ всеотдайно Богу и народу. Нека, отъ свѣтлия мистиченъ образъ и чудоденъ подвигъ на преподобни Иоана, двамата Христови воини да черпятъ духовна сила и вдъхновение за още по-осмислена, планомерна и ползотворна работа въ пжтищата на тѣхното апостолско служение,

както въ класъ, така и въ извънкласнитѣ занятия, за да направятъ всички питомци, които сж прекрачили свободно и разумно прага на семинарията, религиозно събрани вжтре въ себе си, мистично настроени въ живота, искрено върни на целитѣ и задачитѣ, за които е извикана на животъ и дейность нашата драгоценна семинария, и напълно достойни за голѣмитѣ грижи и многото жертви, които полага и щедро прави св. ни Църква за тѣхъ.

Като честитимъ вседушевно на о. Ректора на семинарията и на учителската колегия при нея днешното двойно тържество, отъ името на Св. Синодъ изказваме надеждата, че и други изъ срѣдата на учителитѣ и възпитателитѣ ще последватъ добрия примѣръ, тъй мило и благоговѣйно подчертанъ днесъ като манифестъ къмъ дѣлото и служението на св. ни Църква, която изпитва въпиюща нужда отъ добре подготовени и по призвание апостолски настроени свещенослужители, което е крайната целъ и върховниятъ идеалъ на семинарията ни.

Светата ни Църква съ право очаква отъ васъ, драги възпитаници, кадритѣ на солидно подготовени и съ високо настроение свещенослужители. Тя храни надеждата, че всички вие сте дошли тукъ по призвание, а не по смѣтка. Подъ свода на духовнитѣ семинарии нѣма мѣсто за карьеризъмъ. Ако нѣкои носятъ тая съблазнь и, като Иуда, укриватъ неджга си, ние имъ сочимъ вратитѣ за излизане. Раздвоенитѣ души и колебливитѣ сърца не сж пригодни за високия семинарски идеалъ и добре ще сторятъ, ако о време се опомнятъ да взематъ безъ принуда пжта на призванието си. Семинаристътъ още отъ раннитѣ си години трѣбва вжтрешно да гори за Божията слава и за служение на Божията воля. Той е длъженъ да възприема богословската наука съ апостолска ревность, да отпечата и въ паметта си и въ живота си библейската мждрость така, че винаги да бжде готовъ да преклони глава предъ Промисъла Божи и да каже свещенитѣ думи: „Ето, Господи, Твоятъ рабъ, да бжде Твоята воля“. Указанието на това послушание ни е дадено отъ днешното праздество, което за насъ не е протоколно, нито е день за забава или развлѣчение, нито суетно, външно тържество. Празникътъ на свети Иоана Рилски е всеобемлюща духовна мощь на широко приложение истинското служение на Бога, защото цѣлиятъ животъ на Рилския Чудотворецъ е горение и жертвоприношение предъ волята на Вседържителя, за Негова слава и да спасението на ближния. Той е живъ, реаленъ, постижимъ образецъ на духовенъ животъ и съвършенство, много достъпенъ и близъкъ намъ за подражание. И ние, въ споменъ на днешното праздество и тържество, ви отправямъ като благословенъ даръ слѣдния отечески съветъ: възлюбете подвига на преподобния и богоносния Ангелъ Покровителъ на България и на семинарията ни съ всичката си душа, като направите тоя светъ подвигъ духовно огледало на вашитѣ копнежи за съвършенство, за да сте винаги чисти, дейни и исправни въ вашата съвѣсть, нравствено калени и силни въ цѣлия си животъ.

Въ тоя тържественъ день разбрано е, защо горещо молимъ Господа Бога да дарува на учители и възпитатели всички необходими възможности да видятъ питомцитѣ си такива, каквито ги желае св. ни Църква: войници на Христа и възторжени служители на Църквата Му, съ огъня и ревностьта на светого пустиножителя Иоана. Приканвамъ всички да усилимъ молитвата си къмъ Всеподателя Бога да направи днешното тържество, особено за скжпата

¹⁾ Речь, произнесена отъ Високопреосвещения митрополитъ Стефанъ въ храма на Софийската духовна семинария на праздника св. Иоанъ Рилски, патроненъ празникъ на семинарията.

ни семинария: изворъ на жива вѣра, съ която нейнитѣ питомци, въ Христа кръстени и въ Христа облѣчени, да победятъ изкушенията на свѣта и да отхвърлятъ лукавството на тъмната сила, изпълнявайки благовестието: живѣйте духомъ, за да ходите и служите съ духъ и истина, и тогава ще имаме въ избилите плода на духа: любовъ, радостъ, миръ, дълготърпение, благодать, милосърдие, вѣра, кротость, въздържание. Този е пѣтътъ, който води къмъ свободата на благодатъта, като отхвърля робството на грѣха. Само по този пѣтъ се върви къмъ идеала на духовната воинска повинность, въ която човѣкъ умира за себе си, за да живѣе въ Христа и съ Христа, имайки на всѣко време благословението на Благославящия. Каква дивна поука ни дава Църквата, припомвайки ни думитѣ на апостола, съ които завършва светата Литургия: „Яко всяко даяние благо и всякъ даръ совершенъ свыше естъ, сходяй отъ Тебе, Отца Свѣтовъ . . .“ Къмъ тия вѣчни свѣтлини, неугасващи, недостижими и съвършени, насочете сърдцата си, въздигнете душитѣ си и просвѣтете разума си, мили деца на семинарията ни, защото вашата юношеска възраст, жадна и пригодна за красивото и доброто, е най-сгодното време да придобиете благата частъ на живота. „Свѣтъ Христовъ просвѣщаетъ всѣхъ!“ Тая евангелска свѣтлина е вашето знаме, вашето призвание, вашиятъ идеалъ. Комуто душата е черна, нека искрено, съ вѣра се окъпе, измие, изчисти въ тая свѣтлина, и душата му ще се просвѣти, очисти и спаси. А който, като Иуда, желяе да стои въ тъмнината и бѣга отъ свѣтлината, казахъ, мѣстото му не е тукъ.

Животътъ и дейността на св. Иоана Пустиножителя, могъщъ и красивъ въ Евангелската свѣтлина, горещо желая да ви плени до саможертва, за да вървите по стѣпките му. Елате съ полета на мисълта да се върнемъ десетъ вѣка назадъ и да обхванемъ съ духовния си взоръ трагедията на народа, и тамъ, срѣдъ воплитѣ и стенанията, ще видимъ образа на утешението, който, поради подвизитѣ на вѣрата и любовта си, е прославенъ отъ Бога и застаналъ като Неговъ Ангелъ на стража да пази България, да избѣрса сълзитѣ ѝ, да влива сили на животъ въ страданията ѝ, озарявайки пѣтя и съ свѣтли надежди . . .

Съ живоноснитѣ лъчи, идещи отъ свещеното огнище на българската земя — Рилската обителъ; съ мистичното дихание на всепредания Христу Богу и народу постникъ и молитвеникъ; съ живата и непоколебима вѣра въ Божията премъдрость и сила, покрили въ слава и величие свещената Рилска духовна крепость, всички учители и ученици, отдайте Богу сърдцата си да станатъ храмъ на Св. Духъ и възторжено да благовестуватъ на време и безъ време Евангелието, като славятъ Бога и радостно изпълняватъ волята Му, за да дойде по-скоро Неговото царство на земята.

Скрижалитѣ на великия Божий угодникъ — Рилския Чудотворецъ Иоана, сж скрижали на живо дѣло отъ вѣра, надежда и любовъ. Достояно и полезно ще бжде за всички насъ, ако въ неговия день тѣ дълбоко се връжатъ въ нашитѣ души и сърдца и станатъ изповѣдъ и клетва на послушание и преданость къмъ дѣлото и подвига на Божия избраникъ и посланикъ — Ангела на България!

Господи Боже Вседържителю! Твоитѣ деца, най-първо отъ тоя духовенъ разсадникъ — семинарията ни, отъ нашия царствующъ градъ, отъ цѣлата наша родна страна, възнасятъ гореща и синовна молитва къмъ Тебе, въ благодарность за ми-

лостъта Ти и благодатъта Ти, които щедро си изливашъ и изливашъ върху нашата многострадална родина, дори и тогава, когато мнозина отъ нейната духовна челядь сж били много далече отъ Тебе! Ние Те молимъ да помогнешъ на всички ни, най-паче на нашитѣ духовни възпитаници, да следваме завета и примѣра на Твоя великъ угодникъ св. Иоанъ Рилски Чудотворецъ, за Твоя слава и за духовното възрастване на народа ни.

Хармонична религия.

Всеизвестенъ фактъ е, че всички народи въ всички времена сж имали нѣкаква религия. Сжщо известенъ фактъ е, че историята на религиитѣ е тѣй заплетена, че не е леко да се посочи единъ общъ елементъ въ тѣхъ. Въ името и заради религията хората сж достигнали до най-сияйни висини на благоговение и преклонение и сж се спускали до най-дълбокитѣ бездни на падението. Но да се разкаже приказката за човѣка, безъ да се обърне внимание на религията въ нея, е все едно — да се говори за пиесата „Хамлетъ“, безъ да се спомене нѣщо за Датския принцъ. Каквото и да мислимъ за религията — дали тя е плодъ на прѣко Божие откровение къмъ човѣка или е единъ остарѣлъ предразсждѣкъ, ние трѣбва добре да я изучимъ, преди да сме се заели да изучаваме и разбираме себе си или себеподобнитѣ си. *Бусе* е правъ, като казва: „Въпрѣки различieto и отъ другитѣ клонове на човѣшката дейность, винаги, когато пронизващиятъ ревъ на живота е билъ най-високъ и когато човѣшкиятъ животъ е бивалъ най-дълбоко раздвижанъ въ борби и конфликти, причина е била религията“¹⁾.

Оттукъ следва, че, шомъ религията е единъ всеобщъ фактъ, трѣбва да има всеобщи потребности въ човѣшката природа, къмъ които тя апелира, и че въ своята съвършенна форма тя трѣбва да задоволява човѣшката природа въобще. Ако това е тѣй, тогава най-добриятъ подстѣпъ къмъ всѣка религия е най-напредъ да се изучи човѣшката природа. Какво съмъ азъ? Кои сж моитѣ сили и моитѣ ограничения? Какви сж моитѣ нужди? Каква е целта на моя животъ? Ако религията има що-годе нѣкаква стойность, тя трѣбва да даде отговоръ на тѣзи въпроси. И ние, отъ наша страна, трѣбва да си изработимъ отговора за себе си, преди да имаме възможность да разберемъ, доколко може религията да ни задоволи.

Човѣшката природа е нѣщо сложно. Въ едно свое съчинение *Оливеръ Венделъ Холмсъ* изразява това по следния особенъ начинъ: Когато Джонъ и Тома разговарятъ, най-малко шесть души взематъ участие въ разговора. Тѣй—въ сжщность има трима Джоновици: истинскиятъ Джонъ, познатъ само на неговия Създателъ; идеалътъ на Джонъ за самия себе си, който (идеалъ) никога не прилича на истинския Джонъ, и идеалътъ на Тома за Джонъ, който никога не е истинския Джонъ, нито Джоновицятъ Джонъ, а е нѣщо, което често не прилича и на двамата. Сжщо тѣй има трима Томовци—истинскиятъ Тома, идеалътъ на Тома за самия себе си и идеалътъ на Джонъ за Тома. „Само единъ отъ тримата Джоновици подлежи на облагане съ данъци, само единъ може да бжде претегленъ на кантара, но и другитѣ двама сж сжщо тѣй важни въ разговора“²⁾.

¹⁾ Bousset. What is Religion? P. 5; Cp. W. J. Mouffbn The Certainty of Go. SCM—Press-London 1923. P. 2.

²⁾ Oliver Wendell Holmes. Autocrat of the Breakfast Table.

Когато се опитаме да анализираме човѣка, ние намираме у него едно *зависимо азъ*. У всѣкого отъ насъ има едно азъ, което има съзнание за своята нищожностъ и безпомощностъ. Предъ лицето на стихийнитѣ сили на природата, предъ тайната на страданието и смъртта, това *азъ* се стреми къмъ нѣщо, което стои задъ тѣхъ, къмъ една сигурна основа на живота, върху която иска да се опре. Това *азъ* се чувствува сиротно въ свѣта, докато не намѣри голѣмия Приятели, Който е въ състояние да каже: „Азъ идвамъ съ тебе, за да ти бжда Водачъ въ твоитѣ най-голѣми грижи“. И въобще това *зависимо азъ* бърза да намѣри нѣкого по-силенъ отъ себе си, за да стовари бремето на живота върху му. Право е казано, че „за да запазимъ нашето духовно и тѣлесно здраве въ моменти на най-голѣмо напрежение, трѣбва да се обърнемъ къмъ нѣкоя по-велика сила, върху която да стоваримъ бремето“. Религията нарича тази сила Богъ. Тя учи, че, само когато сме въ зависимостъ отъ едно по-висше Сщество, отъ Бога, ние можемъ да се издигнемъ надъ онова, което ни заобикаля, и да станемъ независими отъ свѣта.

Но наредъ съ *зависимото азъ* ние намираме у себе си и едно *самодостатъчно, самоутвърждаващо се азъ*. Това азъ е чуждо на мисълта за слабостъ, гордо е съ своитѣ сили и е нетърпеливо да ги изрази. То намира изразъ въ изкуството, въ творчески дѣла, въ смѣлата мисль, въ пълното и свободно общение съ другитѣ, претендира за участие въ всѣки човѣшки опитъ. Ако религията иска да задоволи и това азъ, тя не би трѣбвало да бжде нито една патерица, нито единъ покривъ, а едно пълно срѣдство за изразъ. Тя ще трѣбва да значи не преданостъ на отвлѣчени начала, а живъ животъ.

Но у насъ има и трето едно азъ — това е *моралното азъ*. То слуша зова за единъ по-високъ и по-чистъ животъ и има съзнание за морална (малоценностъ). То не е съгласно съ твърдението на *самодостатъчното азъ*, че животътъ трѣбва да се изживява въ пълнота безъ огледъ на моралнитѣ ценности, безъ категоритѣ на добро и зло. Но това азъ е трагично, то, както гениално и просто се изразява ап. Павелъ, търси, желае да върши доброто, но върши злото, което не търси и не желае. Затова вика за помощ отгоре.

Но нѣкои твърдятъ, че у насъ има и друго азъ. Това е *нашето социално азъ*. И това азъ трѣбва да задоволи религията, като му изтъкне, че неговиятъ истински животъ е срѣдъ другитѣ и за другитѣ.

Трѣбва да забележимъ, че този анализъ на човѣка е близкъ до действителността. Тѣзи различни аспекти на нашето азъ се проявяватъ подчертано у различни хора и въ различни времена. Едни люде сж предимно артисти, други предимно мислители, трети предимно хора на дѣлото и т. н. Но у всѣки нормаленъ човѣкъ тѣзи „азъ“ сжществуватъ.

Когато разгледаме различнитѣ религии, виждаме, че тѣ апелиратъ къмъ различнитѣ азъ у човѣка. Тѣи нѣкои религии или отдѣлни форми на една религия подчертаватъ чувството на зависимостъ у човѣка. Човѣкътъ въ тия религии се чувствува смазанъ и обезличенъ. Други религии и религиозни форми тѣи отпускатъ юздитѣ на *самодостатъчното азъ*, че човѣкътъ става едно разюздано и безконтролно сщество. Други пъкъ до такава степенъ чувствуватъ моралното зло, че се опитватъ да го победятъ, като елиминиратъ желанието и проповѣдватъ аскетизмъ, който отрича всичко приятно и красиво въ живота.

Ние сме дълбоко убедени, че християнството е най-високата и най-свършената форма на религията,

защото съчетава въ едно хармонично цѣло всички тия отдѣлни учения. То признава необходимостта отъ сигурна основа за живота и я намира въ Бога Отца, Който не желае човѣкътъ да изгуби своята индивидуалностъ, а да я усвършенствува въ живота на сивновството. То не отрича правото на изразяване на нашитѣ различни сили и способности, защото човѣкъ е създаденъ по Божи образъ и подобие и защото всичко създадено отъ Бога е твърде добро. То не умалява значението на морала, но то учи, че нашитѣ човѣшки желания не трѣбва да бждатъ потъпквани, а да бждатъ насочвани къмъ по-високи цели.

Въ нѣкои модерни социални и политически учения имаме връщане къмъ примитивни религиозни форми и, следователно, забелѣзва се стремежъ къмъ подчертаване на единъ или другъ отъ аспектитѣ на нашето азъ. Сресу това християнството се бори и трѣбва да се бори, защото това е съживяване отново на ония езически начала и тенденции, които то вече е преодолѣло.

И бждещето ще принадлежи на християнството, защото то въ пълна хармония задоволява всички въвишени човѣшки потребности.

Ст.

Семинарско празднество.

Въ историческа есенъ, презъ сияенъ слънчевъ день и златиста промѣна въ природата, ошастливениятъ български народъ чествува великия празникъ на своитѣ безсмъртни по духъ и славни по дѣло Народни будители — празнува той паметта на онзи великъ сонмъ родни благодетели, които съ слово и перо, съ мечъ и кръвъ сж записали златни страници въ историята му и, подобно на таинствения облакъ предъ Израила въ пустинята, сж го водѣли въ историческото му битие къмъ възходъ, слава и безсмъртие! Това всенародно тържество е дългъ къмъ славното минало и необходимостъ за мечтаното велико бждеще — то е благодарностъ къмъ миналото, поука за настоящето и ржководство за бждещето!

Естествена брѣнка въ това тържество бѣ и двойното семинарско празднество — празникътъ на Софийската духовна семинария и патронниятъ празникъ на църквата при нея, които се намиратъ подъ закрилата и вдъхновението на великия всебългарски молитвеникъ св. Иванъ Рилски. Двойното празднество тази година мина при рѣдка радостъ и въодушевление за учители, ученици и гости — като всѣки празникъ отъ обединението насамъ. Мистичниятъ звънъ на мелодичнитѣ семинарски камбани сложи началото на тържеството. Семинарскиятъ Сионъ се раздвижи, обкржжаващиятъ го Атонъ се развесели, празнолюбци отъ столицата се заточиха, храмътъ на св. Иванъ се препълни, тържествената вечерня, подъ предстоятелството на столичния Първосветитель, започна. Мистичниятъ здрачъ на ношъта, стройното източно пѣние на семинариститѣ, сърдечното съсрѣдоточване на богомолцитѣ, великото въздействие на празника, голѣмата радостъ на народа, успокоителната свѣтлина на храма, духовниятъ унесъ на свещенослужителитѣ — всичко съвкупно правѣше отъ богослужението една мистична лѣствица, по която чиститѣ сърдца се движеха къмъ селенията на вишния Сионъ! Духовната трапеца доби пълнота и духоветѣ почувствуваха ситостъ, когато въ края на вечернята Негово Високопреосвещенство Софийскиятъ митрополитъ Стефанъ предложи и мждро слово за настѣпилния празникъ — той говори за под-

виг и за завета на св. Ивана, за подготовката и дълга на ученици и учители въ семинарията, за почитътa и дълга на всички българи към виновниците на голѣмия празникъ. Така завърши уводътъ на семинарското тържество.

На другия день се отслужиха утрения и св. Литургия отъ Негово Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ въ съслужение съ Негово Високопреподобие архимандритъ Николай, ректоръ на семинарията, и семинарски духовници. На утренията пѣха шестокласниците на източень напѣвъ, подъ ржководството на преподавателя г. Диневъ, а на св. Литургия пѣ хорътъ на семинариститѣ, подъ диригентството на учителя г. Василевъ. Дветѣ пѣния, изпълнени вешо, дисциплинно и благоговѣйно, нахраниха сърдцата на стотинитѣ богомолци. Въ съответни моменти на Божествената служба се извършиха и две ржкоположения на двама учители-възпитатели при семинарията: иеродяконъ Иларионъ въ иеромонашество, а г. В. Николовъ — въ дяконство. Въ най-съкровениѣ моменти на дветѣ таинства Предстоятелътъ на служившия клирически сонмъ отправи идеологични въпроси къмъ новоржкоположенитѣ, обрисова кръстоносенето на духовното служение, силата и значението на даваната клетва предъ св. Престолъ и получи отъ двамата обети за вѣрна служба на вѣра и родъ. На причастния произнесе съдържателно слово ученикътъ Димитъръ Узунъ — той говори съ въодушевление за живота, добродетелитѣ, заслугитѣ и завета на св. Ивана Рилски. Въ края на службата произнесе втора проповѣдь митрополитъ Стефанъ — той засегна дълга на новоржкоположенитѣ, подвига на будителитѣ, задачитѣ на обединеното ни племе и жертвитѣ, които трѣбва да дадемъ за бждното величие на отечеството. По установенъ обичай се отслужи и водосветъ въ двора предъ църквата. Тукъ, следъ св. Евангелие, произнесе сърдечна и убедителна речъ ученикътъ Любенъ Поповъ — предметъ на изложението му бѣха: вѣрата, добродетелитѣ, подвизитѣ, жертвитѣ и заветътъ на Народнитѣ будители — речта му трогна хилядното множество. Така приключи литургичната частъ на празнеството.

Въпрѣки особитото време и оскждни дни, състоя се и скроменъ приемъ за официалнитѣ лица и гости на празника. Тукъ бѣха Високопреосвещенитѣ митрополити Неофитъ Видински, Стефанъ Софийски, Паисий Вратчански, епископъ Флавианъ, архимандритъ Дамаскинъ, писателътъ Т. Г. Влайковъ, бивши учители, общественици и други почитатели на семинарията. Управата на училището бѣ поканила множество люде отъ разни ведомства и срѣди — всенародниятъ празникъ, обаче, ангажира мнозинството около службитѣ имъ.

Сжщиятъ день, 5 ч. сл. обѣдъ, въ салона на св. Митрополия, семинарията даде концертъ, подъ диригентството на учителя г. Георги п. Василевъ. Тържеството започна съ химнитѣ на Богъ, отечество и царь. Последваха класически църковни пѣснопѣния — мистично изпълнени. Следъ тѣхъ учитель-възпитателътъ г. Д. Пенъвъ произнесе сказка, на тема: „Духъ и история“. Картино и убедително той обрисова сублимни моменти отъ родното минало въ връзка съ ролята и жертвитѣ на Народнитѣ будители и утрешния день на страна и народъ. Заредиха се следъ сказката четири религиозни, родолюбиви и възпитателни декламации, изнесени трогателно отъ ученицитѣ Узуновъ, Петракиевъ, Спасовъ и Кожухаровъ. Накрай хорътъ създаде изключително настроение въ многобройната публика съ вдъхновеното изнасяне на музикалнитѣ номера: Хайдушка пѣсенъ, Пролѣтъ и Тракийски кумиръ. Сказкичъ, диригентъ, декламатори и хористи законно

изтрѣгнаха отъ сърдцата на слушателитѣ възхита и благодарностъ. На тържеството присжтствуваха: помонатитѣ по-горе висши членове отъ родния клиръ; представители: отъ Двереча — г. Баланъ; отъ Външното министерство — пѣмн. м-ръ г. К. Сарафовъ; отъ Министерството ва просвѣтата — г. Каровъ; директорътъ на Музикалната академия г. проф. Ц. Цанковъ; видни общественици, столични клирици, и голѣмо множество люде.

Така ректоръ, учители и ученици прославиха своя небесенъ Патронъ и почетоха паметътa на Народнитѣ будители за слава и честъ на великото родно минало, и за ржководство и поука на настоящето поколѣние къмъ мечтано и законно бждно величие и безсмъртие на родъ и родина!

Ибр.

Религията и физическото здраве.

Единъ отъ голѣмитѣ въпроси, които занимава нашитѣ общественици, е и въпросътъ за здравното състояние на нашия народъ. Особено голѣмъ е интересътъ къмъ здравното състояние на младежътa, защото тя е бждещето на народа и държавата. Въ вестници и научни списания, въ сказки и други събрания се размѣнятъ мисли и се изказватъ възгледи по тоя въпросъ. Ако не въ всички случаи, то въ повечето се изказватъ разбирания, пропити съ здравъ разумъ. И все пакъ едва ли не въ всичко казано и писано до сега има една сжществена непълнота.

Преди нѣколко дни всѣкидневниятъ в. „Миръ“ цитира на видно мѣсто мнението по тоя въпросъ на професоръ Илия Януловъ, изразено въ следната фраза: „За истинската борба противъ една социална болестъ трѣбватъ социални срѣдства: масова лична хигиена и хигиенично възпитание, обществено-благоустройствена хигиена, лѣчебно-профилактични заведения, а особено решителни социални подобрения относно храненето, жилището и условията на работа“.

Всичко това е вѣрно, но още по-вѣрно би било, ако къмъ тия трезви мисли се прибави и мисълътa, че е нужно още религиозно съзнание и религиозенъ животъ. Защо?

Много често хората боледуватъ, страдатъ тѣлесно, израждатъ се физически и съкращаватъ днитѣ на земния си животъ не само отъ обстоятелства и причини, които лежатъ вънъ отъ тѣхъ — лежащи въ обществената срѣда или въ природата, но и отъ чисто лични причини и обстоятелства. Такава причина или такова обстоятелство е, напимѣръ, неестественитѣ животъ, неблагоприятнитѣ отношения къмъ живота, безнравственостътa. Ония общественици, които се отнасятъ къмъ нѣщата съ по-голѣма обективностъ и повече трезво, долавятъ важността за личното и общественото добро на причинитѣ и обстоятелствата, които се създаватъ не отъ обществото, не отъ природата, а отъ съзнанието и волята на човѣка. Това се отнася не само до здравнитѣ въпроси, но и до всички други обществени проблеми. Така, напр., попадна ни книга отъ сп. „Просвѣта“ на М-вото на просвѣщението, год. втора, книга 10, въ която намираме статия отъ Любенъ П. Абаджиевъ, подъ насловъ „Социални грижи за детето“, въ която авторътъ подчертава на нѣколко мѣста нуждата отъ възпитание. Така напр., той казва: „Но положението на българското дете се отегчава не само отъ тежката стопанска и финансова криза, която разтърси цѣлия свѣтъ, а най-вече отъ липсата

на съзнание за необходимитѣ социални грижи отъ обществото и държавата“, и по-нататъкъ продължава: „Ако разгънемъ криминалната статистика, на която и да било страна, лесно бихме могли да констатираме, че единъ голѣмъ процентъ отъ осъденитѣ или поставенитѣ подъ надзоръ престѣпници произхождатъ отъ семейства, които, по понятни причини, не сж могли да дадатъ едно поне елементарно образование и възпитание на децата си“, и още по-нататъкъ: „Затова, когато говоримъ за детето, не бива да забравяме и тѣзи нещастни и отритнати отъ живота деца и да направимъ всичко възможно за тѣхното спасение. И нека не се забравя, че борбата съ престѣпността изобщо и борбата съ детската престѣпностъ по-специално би могло да се води по-ефикасно само чрезъ своевременната и енергична социална защита на младежта и чрезъ едно социално възпитание и образование“.

Досежно тѣлесното здраве всѣки горе-долу понаблюдателенъ човѣкъ знае, че голѣма частъ отъ болеститѣ у човѣка се дължатъ на лични причини. Така напр., знае се, че у много отъ туберкулозно болнитѣ изпъква на преденъ планъ едно странно егоистично чувство, което ги кара напълно съзнателно да сѣятъ бацилитѣ на туберкулозата въ околната срѣда. Нѣщо повече, знае се, че безразсѣдството у такива неже и нравствено назаднали, тѣпи по сърдце люде взема чудовищни размѣри, като отива до тамъ, че съзнателно, нарочно, туберкулозниятъ се мѣчи да заразява близкитѣ си по кръвъ.

Много отъ ония, които боледуватъ отъ сърдце, отъ нерви, отъ стомахъ, бжбренни разстройства, жлъчка, туберкулоза и пр., принадлежатъ къмъ срѣднитѣ обществени класи и къмъ най-висшитѣ класи. Поради това, за тия болни не може да се каже, че изнемогватъ въ тежки социални условия. Напротивъ, тѣ сж достатъчно добре поставени и иматъ достатъчно срѣдства за поддържане здравето си, за предпазване отъ заболяване и за навременно лѣкуване на вече настѣпила болестъ. Тѣхното разстроено здраве се дължи или на преяждане и препиване, или на безсънни нощи въ плътски наслади, или на продължително пушене тютюнъ, или на похотливостъ, или на нѣкои други безразсѣдности въ храненето, употребата на напитки, начинъ на животъ, удоволствия и пр.

Вѣрно е, че има люде, които боледуватъ, безъ да сж водили и безъ да водятъ ненормаленъ, безнравственъ живогъ. Не за тѣхъ е думата, а за другото голѣмо множество, което боледува по собствена лична вина.

А фактътъ, че има доста много мже и жени отъ обществено зле поставенитѣ люде, които, въпрѣки всичко, се отличаватъ съ добро здраве, съ продължителенъ живогъ и съ честита старостъ, говори ясно, че социалнитѣ условия, макаръ и да сж много важни, не сж единственитѣ разсадници на човѣшкото здраве. Доброто възпитание и здравната култура дава възможностъ на тия многобройни люде да парализирватъ пакостното действие на лошитѣ социални условия. За обяснение на нашата мисълъ ще си послужимъ съ примѣри. Нека да вземемъ двама души съ еднакво тѣлесно здраве и отъ една обща социална срѣда. Пиячтъ на спиртни напитки и пияницата ще бжде зле въ здравословно отношение, а другиятъ — не.

Тоя, който пуши, ще бжде сжщо така зле, а непушачтътъ ще бжде добре.

Домтъ на пиячтитѣ и пушачтитѣ ще бжде зле, а нравствено запазенитѣ и неговиятъ домъ ще бждатъ добре.

Картоиграчтътъ и изобщо комарджията ще бжде зле, а другиятъ ще бжде много добре.

При еднакво малката заплата, която получаватъ нашитѣ двама измислени герои, единиятъ отъ тѣхъ, тоя, който пуши, който пие спиртни напитки и пиянствува, който развратнич, който играе на комаръ, ще употребѣи голѣма частъ отъ осъденитѣ си пари за тия свои лични и безспорно пакостни нужди и ще остави децата си голи и гладни. Гладтътъ ще отслаби тѣхния организъмъ. Отслабналиятъ имъ организъмъ ще бжде благоприятна почва за всевъзможни болести и за ранна смъртъ. Децата и домтътъ на оня, който не употребява припечеленитѣ си пари за такива лични нужди и страсти, ще бждатъ несравнено по-добре. Той и всички въ неговия домъ ще бждатъ по-добре нахранени, по-добре облѣчени, по-добре затоплени, и пр.

Очеведно е, че здравното състояние на отдѣлитѣ личности и на обществото зависи доста и отъ възпитанието.

Обаче, когато става въпросъ за възпитание, на сцената изпъква религията като най-голѣмъ и най-важенъ факторъ въ дѣлото на доброто възпитание. Тукъ се явява религиозното чувство, което е сждбносно за създаване на духовна култура у всѣки човѣкъ. Явява се и нравствеността, която е сждбоносна за всѣки личенъ и общественъ живогъ.

Пжтътъ на обикновеното възпитание е много дълъгъ, но влиянието на религията е такова, че тоя пжтъ бива скжсяванъ много. Пробуждането на съзнанието и на човѣщината въ живота е не само мжно за свѣтскитѣ фактори, но често пжти и невъзможно за множество хора; влиянието на религията и въ това отношение прави чудеса.

Многовѣковниятъ човѣшки опитъ показва по единъ блѣскавъ начинъ, че мже и жени, млади и стари, прости и учени могатъ да бждатъ преобразени по умъ, по сърдце, по воля, по характеръ въ малко време, дори въ мигъ, щомъ послушатъ гласа Божий въ сърдцето си, повѣрватъ сърдечно въ Христа и тръгнатъ смѣло по Неговитѣ стѣпки.

Поради това, когато говоримъ и пишемъ за общественитѣ недѣзи и по-специално за общественото здраве, не бива да забравяме, че св. Църква Христова има срѣдства за поддържане и за засилване здравето на своитѣ чада, и че вѣрата въ Бога и животтътъ по Христовото учение има въ това отношение чудна-сила.

Както вече казахъ, социалнитѣ реформи иматъ своето значение, но не сж тѣ нито единственитѣ, нито най-важнитѣ. Едновременно съ тѣхъ и заедно съ тѣхъ трѣбва да възпитаваме, да пробуждаме човѣшкото у човѣка и човѣщината въ живота. Човѣшкото у човѣка и човѣщината даватъ преизобилни плодове при всѣкакви обществени и природни условия. Човѣшкото и човѣщината сж духовни плодове. Дава ги Богъ. Придобиватъ се чрезъ Христа, Който вика на всѣка човѣшка душа: „Дойдете при Мене всички, които сте отрудени и обременени, и Азъ ще ви успокоя“.

Т. Николовъ.

Изъ духовната съкровищница на Църквата.

Безсмъртието.

Отъ св. Кирилъ Иерусалимски.

Надеждата за възкресението е коренъ на всѣко добро дѣло, защото очакваната награда укрепва душата да прави добро. Всѣки работникъ е готовъ да понесе трудъ, ако предвижда награда за труда си — трудещитѣ се пкъ, който не получаватъ отплата, отпадатъ и тѣломъ и духомъ. Войникъ, който очаква

награда, готовъ е да иде на война, обратно—войникъ, който служи на царъ неразуменъ и несправедливъ, не е готовъ да мре за него. Така и всѣка душа, която вѣрва въ възкресението, се предпазва отъ всѣко зло; душа пъкъ, която не вѣрва въ възкресението, се предава на гибелъ. Който вѣрва, че тѣлото го очаква възкресение — пази ризата си и не я осквернява съ блудство; който пъкъ не вѣрва въ възкресението — той се предава на блудодействие и злоупотрѣблява съ своето тѣло. За това вѣрата въ възкресението на мъртвитѣ е основна догма въ учението на светата съборна Църква; това учение е важно и твърде необходимо; то се оспорва отъ мнозина, но въ него се удостоверява истината. Оспорватъ го елините, не вѣрватъ въ него самарянитѣ, изопачаватъ го ерегитѣ. Възраженията сж разнообразни — но истината е еднообразна!

Ако, по твоитѣ думи, нѣма възкресение на мъртвитѣ — защо осждашъ мародеритѣ, които разкопаватъ гробоветѣ? Ако тѣлото е загинало и нѣма надежда за възкресение — защо се наказва похитителтъ на мъртвцитѣ? Видишъ ли, макаръ и да отричашъ съ уста, съзнанието за възкресението въ тебе е непоколебимо. Отсѣченото дърво отново се разцвѣтява — нима отсѣчениятъ човѣкъ нѣма да се разцвѣти?! Посѣтото и пожънатото се събира на гумното — нима пожънатииятъ въ нивата на този свѣтъ човѣкъ нѣма да остане на гумното?! Клонки отъ лозата и други дървета, отсѣчени напълно и пресадени, оживѣватъ и принасятъ плодъ — а човѣкътъ, за когото всичко това е създадено, нима, като падне въ земята, нѣма да стане?! Нима Богъ, който ни е сътворилъ отъ небитие, не може отново да ни въздигне, когато вече имаме битие и сме съкрушени?! Ти не вѣрвашъ на писаното за възкресението, като езичникъ? Тогава разгледай това въ естеството на нѣщата и размисли за всичко, което си видѣлъ до сега. Пшеничното зърно, посѣто въ земята, изгнива и става негодно за храна — прогнилото, обаче, пониква и се раззеленява; и падналото малко зърно въ земята, възкрѣсва голѣмо и прекрасно. Пшеницата е създадена за наша употрѣба. Ако сътвореното за насъ следъ смъртта оживѣва — а ние, за които е създадено, като умремъ, нѣма ли да възкрѣснемъ?!

Не слушай тѣзи, които говорятъ, че това тѣло нѣма да възкрѣсне; то ще възкрѣсне — свидетелъ за това е Исаия, който говори: „Твоитѣ мъртвци ще оживѣятъ, мъртвитѣ тѣла ще възкрѣснатъ“ (гл. 26, 19). По словото пъкъ на Даниила: „Много отъ спешитѣ въ земния прахъ ще се събудятъ — едни за вѣченъ животъ, други за вѣченъ укоръ и посрама“ (гл. 12, 2).

Отъ руски — *Ибр.*

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Зимната помощъ е обща за цѣлото царство.

Не само въ София има бедни и нуждаещи се люде, но и въ всички други градове и села на България. И тия бедни хора иматъ нужда отъ храна, облѣкло, топливо и лѣкарства презъ всѣко време на годината, а най-вече — презъ зимата. Ето защо, министърътъ на вътрешнитѣ работи г. Габровски, както упоменахме на това мѣсто въ миналия брой, е решилъ акцията за зимната помощъ да засегне не само столицата, както е било до сега, а да бже тя обща за цѣлото царство. И, наистина, още миналата седмица министерството на вътрешнитѣ работи издаде окръжно, съ което нарежда до

всички административни власти въ страната да проведатъ навсѣкжде зимната помощна акция. За успѣха на тази акция е заповѣдано на всички кметове да положатъ най-голѣмо усилие, като привлѣкатъ тѣ да имъ сътрудничатъ и мѣстнитѣ организации за обществено подпомагане. Съ тази акция, въ днешнитѣ сждбоносни времена, се призовава всѣки българинъ да изпълни своя граждански и мораленъ дългъ, като прояви готовность да помогне на своя изпадналъ въ нужда ближненъ, като направи върховни усилия да поддържа бодрия и несломимъ духъ на цѣлия народъ. Подчертано е въ окръжното, че събирането на зимната помощъ трѣбва тѣй да се извършва, щото да запази своя характеръ на доброволно дарение отъ страна на ония граждани, които искатъ да се притекатъ въ помощъ на своитѣ близки. А това е точно по заповѣдта на св. ап. Павла, който казва: „всѣки да отдѣля колкото му сърдце дава, безъ да му се свиди, и безъ да го принуждаватъ; защото Богъ люби оногоя, който драговошно дава“ (2 Кор. 9, 7).

Както отбелѣзахме въ миналия брой, акционниятъ комитетъ въ столицата се надѣва, че тазгодишната акция съ своитѣ резултати значително ще надмине всички досегашни. Тая негова надежда, за щастие, изглежда, ще се сбъдне. Вестницитѣ съобщиха, че въ София само презъ първитѣ два дни за зимната помощъ била събрана отъ 52 дарители сумата 1,635,000 лева. Въ сравнение съ миналата година, мнозина сж удвоили и утроили даренията си, а нѣкои дали дори и осемъ пѣти повече. Всички посрѣщали комиситѣ за зимната помощъ съ любовь и съ готовность да помогнатъ на беднитѣ „по силитѣ си и извънъ силитѣ“ (2 Кор. 8, 3).

Браво на Първопрестолния градъ! Той за дава тонъ на всички градове, като въ християнскитѣ добродетели служи за примѣръ на цѣла България. Съ своето голѣмо усърдие той наистина ще възбуди ревность у мнозина (2 Кор. 9, 2) и ще засили надеждата, че и ние, българитѣ, въ своята любовь и щедрость къмъ ближния ще можемъ да подражаваме на доблестния германски народъ, който миналата година, въ разгара на най-страшнитѣ военни действия, събра за своитѣ бедни зимна помощъ надъ 27 милиарда лева, а презъ настоящата година тая грамадна сума увеличи съ още 40 на сто.

ПИСМА И ДОПИСКИ.

Изъ живота на епархиитѣ.

Вратчанска епархия. На 16 октомврий т.г въ единъ хубавъ есененъ день, когато трудолюбивиятъ български земеделецъ отъ ранна сутринъ до късна вечеръ е на нивата си да прибере плодоветѣ, които Богъ му дава като награда за положенія трудъ, свещеницитѣ отъ дветѣ духовни околии на Орѣховското църковно окръжие, сж на събрание въ гр. Бѣла Слатина — на служебно-административна конференция, на която трѣбва да размѣнятъ мисли въ връзка съ духовно-просвѣтната и религиозно-нравствена работа презъ предстоящия сезонъ. На конференцията щѣше да присѣтствува и Негово Високопреосвещенство митрополитъ Паисий.

Градътъ имаше празниченъ видъ, въпрѣки че бѣше дѣлникъ. Знамена украсяваха частни домове и обществени заведения. Архиеереятъ ще дойде. Стари и млади се движеха отъ ранна сутринъ по улицитѣ, спретнати, съ бодри стѣпки, съ вѣра въ Бога и любовь къмъ своя Пастиреначалникъ, бѣрзаха къмъ Божия храмъ, за да присѣтствуватъ на срещата му, докато още не е дошелъ.

Часътъ е 8. Камбанитѣ тържествено възвестиха, че Кириархътъ пристига. Ето го, показва се вече. Свещеницитѣ заели своитѣ мѣста, подематъ тържествено да

пътят: „Владику и свещеначальника нашего, Господи, сохрани на многая лѣта“. Казаха се кратки приветствия. Архиеереятъ благослови присъстваващите и изказа своята благодарностъ за милата среща, която се устрои. Отъ тамъ всички потеглихме за църквата, а ученическиятъ хоръ непрекъснато пѣше: *„На многая лѣта, Владико.“*

Всички сме въ църква. Св. Литургия започна. Тя бѣ извършена отъ Негово Високопреосвещенство съ участието на протосингела при Митрополията, иеромонахъ Анастасий, архиерейския Намѣстникъ свещеникъ Крумъ Тенекчиевъ и др. свещеници. Храмътъ бѣше пълнен съ богомолци. Презъ време на службата, ученическиятъ хоръ, ръководенъ отъ свещеникъ Александъръ Дянковъ, съ умиление изпълни цѣлата Литургия. Презъ време на службата Архиеереятъ каза подходящо слово.

Следъ Божествената служба, свещеници, ученици и гражданство въ стройни редици, начело съ Архиеерея и официалнитѣ лица, се отправиха за градския салонъ, който тозъ часъ се изпълни съ слушатели. Събранието бѣ открито отъ ученическиятъ хоръ съ изпълване на молитвата *„Отче нашъ“*, националния химнъ и химна на Царя, следъ което Епархийскиятъ Архиерей каза речъ, съ текстъ: *„Гледайте какъ опасно ходите, не като неразумни, а като мъдри, и скъпете времето, защото днитъ сж лукави...“*, речъ, пропита съ призивъ за вѣра въ Бога, любовъ къмъ родъ, родина, царъ и всеотдайна преданостъ къмъ Църквата, която въ вѣковетѣ е пазила, пази и ще пази нашата вѣра и нашата националностъ отъ посегателството на чужди домогвания. Публиката съ умиление, дори до сълзи, слушаше словата, които излизаха отъ авторитетната уста на любящия духовенъ баща, който на често бѣ прекъсванъ съ бурни ръжкоплѣскания. На края ученическиятъ хоръ изпълни нѣколко народни пѣсни, следъ което всички официални лица и свещеници бѣха поканени на обща трапеза, устроена отъ църковното настоятелство.

Въ 3 часа следъ обѣдъ, въ салона на гимназията, свещеницитѣ се събраха да продължатъ своята работа. Тамъ Негово Високопреосвещенство каза своето напѣтствено слово, като изтъкна, какъвъ трѣбва да бѣде свещеникътъ, особено въ днешнитѣ усилни времена, които свѣтътъ живѣе. Препоръча да се засили милосърдието и благотворителността въ енорията, да се откриятъ при църквитѣ безплатни ученически трапезарии, да се засили дейността въ православнитѣ християнски братства и ученически дружества, като подчерта, че свещеникътъ не бива да занемарява службата си, а редовно да извършва ежедневно правилото и пр. Отъ всичко казано свещеницитѣ си взеха добра бележка и, видимо доволни отъ даденитѣ имъ съвети и напѣтствия, дадоха обещание въ себе си, че ще ги изпълняватъ. Следъ това, съ всѣки свещеникъ по отдѣлно Епархийскиятъ Архиерей води разговоръ въ връзка съ належащитѣ въпроси, които интересуваха свещеницитѣ. Бѣше и Околийскиятъ училищенъ инспекторъ, който накрая съ нѣколко думи, като вѣрно чадо на родната Църква, изказа своята готовностъ, да даде всичкото си съдействие за координиране дейността на свещеници и учители въ Бѣло-Слатинска учебна околия, за което Архиеереятъ сърдечно му благодари. Къмъ края на конференцията дойдоха Бѣло-Слатинскиятъ окол. управителъ съ кметовѣтъ на околията, които сжщо имаха конференция въ околийския градъ. Архиеереятъ се обърна и къмъ тѣхъ съ подходящо слово и ги прикани да сътрудничатъ на Църквата за изпълнение на нейната мисия въ това усилно и сждбоносно време.

Въ 6 часа следъ обѣдъ, бѣ опредѣлено да се говори на ученицитѣ отъ гимназията. Тоя случай не се поддава на описание. Всички ученички и ученици сж заели мѣстата си. Салонътъ гъмжи. Единъ до другъ като тесто сж се притиснали. На сцената се показва Негово Високо-

преосвещенство. Всички ставатъ на крака. Ученическиятъ хоръ изпълва молитвата: *„Отче нашъ“*. Всички ученици и ученички по даденъ знакъ изпълватъ националния химнъ и химна на Царя. Цѣлия салонъ ехти. Негово Високопреосвещенство съ свойственото си красноречие започна словото си. Всички слушаха съ най-големо внимание. Тѣ поглъщаха всѣка дума и се стремѣха да я запазятъ като светиня въ сърцата си. Съ затаенъ дѣхъ тѣ слушаха когато имъ се говорѣше за младежта на Хитлера, за тази на Мусулини. А на въпроса му — „какъ да ви наречемъ васъ, златната младежъ на велика и обединена България? Чия младежъ сте вие? Вие сте младежъ на св. Климента Охридски, вие сте негови ученици,“ — нестихващи овации му бѣха направени. Човѣкъ трѣбваше да е тамъ, за да може да почувствува радостта, която вълнуваше всички. Повече отъ единъ часъ време Архиеереятъ можа да държи въ това възторжено положение младитѣ си слушатели, които постоянно го прекъсваха съ ръжкоплѣскане и викане „ура“. На края той призова всички младежи, утрешни граждани на Велика България, да бждатъ готови на всичко, за да запазятъ онова, което като по чудо днесъ сме придобили, като ги благослови да бждатъ велики синове на Велика България.

Ентусиазмътъ бѣше надрасналъ всичко. Излизайки отъ салона на групи на групи, ученици и ученички пѣха бойни маршове, национални химни, ентусиазирани дори до саможертва. Тъмно е вече. Улицитѣ гъмжатъ отъ ученици и народъ. Не можемъ да намѣримъ мѣсто да преминемъ, за да се изтеглимъ. Ученици и ученички въ блоковъ строй, предвождани отъ своитѣ учители, минаваха въ церемониалъ по улицитѣ и съ своята твърда стѣпка и мощно „ура“ огласяваха до късно града. Всичко това трогваше до сълзи. Развълнуванъ отъ всичко онова, което стана презъ деня, особено въ последния моментъ, Негово Високопреосвещенство още единъ пътъ благодари, следъ което съ нестихващо „ура“ бѣ изпратенъ отъ Бѣло-Слатинчани.

Съобщава: *свещ. Илия п. Димитровъ.*

Нови църковни ратници. На 8 т. м., преди обѣдъ, Софийската духовна семинария изживѣ скромно, но мило тържество: тя изпрати на родната нива нови 12 семинаристи отъ Македония, завършили безъ матура срѣбски семинарии, които се явиха на зрѣлостенъ изпитъ презъ извънредна матуриретна сесия и оформиха духовното си образование. При домашна обстановка, въ аулата на семинарията, тържеството започна съ химнитѣ на Бога, родината и короната. Следъ това Н. Високопреподобие архимандритъ Николай, ректоръ на семинарията даде кратъкъ отчетъ около успѣха на абитуриентитѣ, придруженъ съ напѣтствени думи за дълга на зрѣлостницитѣ. Следъ него взе думата Негово Високопреосвещенство Видинскиятъ митрополитъ Неофитъ, Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ — въ мъдри размисли и родолюбиво настроение той сбито засегна: дѣлото на св. Климента, ролята на Св. Екзархия, мисията на семинариста, нуждитѣ на новитѣ земи, назначението на Църквата и дълга на новитѣ левити. Трети говори шестокласникътъ Любенъ Поповъ — отъ името на старшитѣ ученици той поздравя завършилитѣ и имъ пожела творческа работа въ живота за полза на родъ и родина, въ духа на св. Климента и св. Иоана Рилски. На всички благодари зрѣлостникътъ Благой Петровъ Ивановъ — той започна съ благодарностъ къмъ Бога за придобитата свобода; съ възхвала къмъ Н. В. Царя за мъдрата му политика, която роди обединението; съ признателностъ къмъ Св. Синодъ за отеческитѣ грижи къмъ зрѣлостницитѣ; и завърши съ обетъ за жертвена служба въ олтаря на вѣрата. Следъ това Намѣстникъ-председателътъ раздаде дипломитѣ на завършилитѣ курса на семинарията. Накрай хорътъ на семинарията, подъ ръководството на ученика С. Стате-

ловъ, изпълни нѣколко художествени народни пѣсни. На тържеството присѣтствуваха: изпитната комисия, зрѣлостниците и ученицитѣ отъ горнитѣ класове. **И.**

Хорътъ на Пловдивската духовна семинария въ гр. Пещера На 1 т. м. — денътъ на Народнитѣ будители, хорътъ на Пловдивската духовна семинария, състоящъ се отъ 60 души ученици, замина за гр. Пещера, за да изнесе, съ благословението на Кириарха на епархията и на Ректора на семинарията, първия концертъ за сезона. Ученицитѣ, начело съ учителъ-възпитателя иеромонахъ Иона, пристигнаха въ 3 ч. следъ обѣдъ на гарата, посрешнати отъ Архиерейския намѣстникъ свещ. Спасъ Мандуловъ и нѣкои благочестиви християни. Благодарение разпоредителността на от. Намѣстника, следъ като ученицитѣ се черкуваха на вечернята въ голѣмия и красивъ храмъ „Св. В. М. Димитрий“, дадоха въ салона на читалище „Развитие“ първия концертъ за ученици и войници. Преди концерта иеромонахъ Иона произнесе сказка, на тема: „Социалнитѣ противоречия и християнството“, която направи отлично впечатление

На следния день — недѣля, хорътъ взе участие при службата въ сѣщата църква и следъ това даде втория си концертъ. Читалищниятъ салонъ се оказа малкъ, за да събере голѣмото множество граждани, които искаха да чуятъ рекламирация вече отъ вечерта концертъ. Тукъ иеромонахъ Иона произнесе сказка, на тема: „Спасителниятъ пътъ къмъ Христа“. Концертитѣ на хора, подъ диригентството на ученика Иванъ П. Тоневъ, бѣха отлично изпълнени. Публиката многократно бурно аплодира изпълнителитѣ. Направи отлично впечатление дисциплината, която се чувствуваше въ хора, както при изпълнението на програмата, така и въ свободнитѣ часове на хориститѣ. Посещението на семинарския хоръ бѣ единъ празникъ за гр. Пещера, лишенъ отъ културни събития.

Семинарското управление, насърчено отъ добритѣ резултати на това първо турне на семинарския хоръ, ще продължи изпращането на хора въ други близки градове и села на Пловдивска епархия. **С.**

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Св. Синодъ на Българската църква.

Съдебно отдѣление.

Съобщава се на заинтересованитѣ страни и лица, че на *единадесето* и *дванадесето* съдебни заседания на Св. Синодъ презъ зимната му сесия на 1941 год. ще бждатъ сложени на разглеждане следнитѣ производства:

XI съд. заседание — 3. XII. 1941 г.

1) в. бр. д. № 250/40 на Йорданъ Илиевъ Баевски и Неда Илиева Папазова, отъ с. Мерданя, Търновско.

2) в. бр. д. № 227/40 на Иванъ Н. х. Ивановъ и Звезда Ив. Николова, отъ София.

3) в. бр. д. № 25/41 на Гаврилъ Василевъ Младеновъ и Стоянка Хр. Николова, отъ София.

4) в. бр. д. № 48/41 на Елена Д. Топузанова, отъ с. Добринище, Разложко и Славе Н. Бѣлчевъ, отъ Разлогъ.

5) в. бр. д. № 56/41 на Атанасъ Трофимовичъ Мишустинъ и Цанка П. Иванова, отъ София.

6) в. бр. д. № 74/41 на Иванъ Георгиевъ Петровъ и Стойка Николова Вѣлчева, отъ с. Болярово, Елховско.

7) в. ч. пр. № 26/31 на Милица (Марията) Здравко Албала, отъ София и Здравко (Азриель) Албала, отъ Сърбия.

7) в. бр. д. № 232/41 на Райчо Илиевъ Зографовъ и Евдокия С. Зарева, отъ София.

9) в. бр. д. № 233/41 на Върбанъ Радевъ Панайотовъ и Мария Димова Пѣйчева, отъ с. Паисий, Горно-Орѣховско.

10) в. бр. д. № 234/41 на Найдень Ганевъ Боздугановъ, отъ Ловечъ и Величка Матеева Конова, отъ с. Аспарухово, Плъвенско.

11) в. бр. д. № 235/41 на Симо Николовъ Конаевъ и Ангелина Маринова Николова, отъ с. Шипковски колиби, Кулско.

12) в. бр. № 236/41 на Димитъръ х. Марковъ и Параскева Игнатова Георгиева, отъ с. Г. Гнойница, Ломско.

XII съд. заседание — 6. XII. 1941 г.

1) в. бр. д. № 225/40 на Михаилъ Ценовъ Косталевски и Тодора Иванова, отъ с. Българска бѣла, Врачанско.

2) в. бр. д. № 11/41 на Лало Марковъ Вѣтовъ и Неда Петкова Бечова, отъ с. Изворъ-махла, Кулско.

3) в. бр. д. № 88/41 на Бонка Георгиева Маркова и Георги Панковъ Георгиевъ, отъ с. Градецъ, Видинско.

4) в. бр. д. № 95/41 на Елена Николова и Георги Ат. Семковъ, отъ Пловдивъ.

5) в. бр. д. № 101/41 на Златка Ал. Рускова и Александъръ П. Пенчевъ, отъ с. Караджово, Асеновградско.

6) в. бр. д. № 109/41 на Иванъ Гарабедовъ Норхадиевъ и Иванка М. Петрова, отъ София.

7) в. бр. д. № 126/41 на Борисъ Младеновъ Ивановъ и Екатерина Ценова Петрова, отъ Враца.

8) в. бр. д. № 135/41 на Иванъ Тодоровъ Петровъ и Цвѣтана Тодорова, отъ с. Игнатица, Врачанско.

9) в. бр. д. № 237/41 на Тодоръ Геновъ Дянковъ и Райна Христова Андонова, отъ Пловдивъ.

10) в. бр. д. № 238/41 на Ганчо Йотовъ Вѣлчевъ и Йона Николова, отъ с. Шишенци, Кулско.

11) в. бр. д. № 239/41 на Мико Стояновъ Геновъ и Ивана (Стояна) Стефанова Драганова, отъ с. Водна, Кулско.

12) в. бр. д. № 240/41 на Иванъ Костовъ Минкинъ и Еленка Трайчева, отъ Ихтиманъ.

13) в. бр. д. № 241/41 на Михаилъ Ангеловъ Ивановъ и Иванка Д. Младенова, отъ София.

Забележка: Ако горнитѣ заседания не се състоятъ на опредѣленитѣ дати, или пъкъ не се разглеждатъ всички насрочени дѣла, отлагатъ се за следващото по редъ заседание.

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА.

Германскиятъ м-ръ на финанситѣ г. графъ Шерингъ фонъ Крозигъ, който гостува на м-ръ Добри Божиловъ, си замина за Германия. Той бѣ приетъ отъ Царя.

Народното събрание започна разискванията по отговора на Тронното слово.

Осждени сж заодно на смъртъ и лишени отъ българско поданство познатиятъ Коста Тодоровъ и Асенъ Мацанкиевъ, избѣгали въ Лондонъ, дето по радиото сж правили противинародна агитация.

Пощенскитѣ връзки между България и окупирана Франция сж възстановени.

На 3 т. м. въ Пловдивъ почина монсиньоръ Викентий Пѣевъ, католически епископъ на Софийско-Пловдивска епархия.

Въ София пребивава швейцарска стопанска мисия, която ще води преговори за сключване стопанска спогодба.

Гостуваха на българските журналисти испански журналисти.

Въ Сърбия, поради върлуващото четничество, стопанският живот е замръзъл, а наедно съ това и скъпотията се е покачила. Правителството на генералъ Недичъ е взело решителни мърки противъ четничеството. Доброволци сж се явили на помощ на правителството. Унищожени сж доста четници.

Въ Гърция продоволствениятъ въпросъ занимава правителството на Чолакоглу. Съ полученитѣ отъ Турция зърнени храни дажбата на хлѣбъ ще се увеличи на 150 грама дневно. Студентитѣ отъ атинския университетъ сж обявили стачка.

— Една гръцка чета около Струма е извършила пакости на германскитѣ окупационни власти. Селата, въ които се е криела, сж унищожени.

Въ Ромъния правителството направи допитване до народа за довѣрие, за което получи абсолютното болшинство.

Турция е заета съ наблюдаване и вземане мърки по черноморскитѣ си брѣгове следъ поражението на Русия въ Кримския полуостровъ и неприютността на руската флота.

— Турция възстанови пощенскитѣ съобщения съ окупираниитѣ отъ България земи.

Въ Мюнхенъ е отпразднувана годишнината на националъ-социал. партия. На празднеството е присъствувалъ г. Адолфъ Хитлеръ и произнесълъ речъ, въ която изложилъ причинитѣ за войната съ Съветска Русия.

Френскитѣ м-ръ-председателъ г. Дарланъ съ многобройни специалисти замина за Парижъ.

— Френската полиция откри убийцитѣ на германскитѣ офицери, убити недавно.

Въ Англия продължава възбуждението срещу Чърчилъ. Иска се преустройство на кабинета, което Чърчилъ не ще даде. Иска се да се помогне на Русия решително. Говори се за смѣната на м-ра на военното снабдяване лордъ Бивърбругъ.

Въ Америка вниманието е около гласуване закона за измѣнение на закона за неутралитета, а именно — да се вържатъ американскитѣ кораби и влизатъ въ пристанищата на воюващитѣ.

— Отъ мъркитѣ, взети отъ Америка въ Атлантическия и Велики океанъ, Америка почти е влѣзла въ войната. О-въ Исландия е превърнатъ въ морска база за американската флота.

Въ Япония военнитѣ мърки продължаватъ. Подготвя се общата мобилизация. Флотата е въ движение.

Руското правителство окончателно напусти Москва, която е силно атакувана отъ германцитѣ. Сталинъ става главнокомандующъ болшевишкитѣ сили.

— Рускитѣ войски въ Персия сж върнати въ Русия, за да запушатъ открититѣ пробиви отъ германскитѣ войски. Сжщо усилено се пренасятъ къмъ Москва войски отъ Далечния изтокъ и Сибиръ.

Войната. Германскитѣ войски, поради лошото време, на фронта Донецъ и Москва, действуватъ побавно и предпазливо. На фронта Кримъ германцитѣ сж почти господари на цѣлия полуостровъ, Севастополъ е почти заетъ, а Керчь се атакува. Руската флота се е прибрала въ пристанището на Новоросийскъ и Батумъ. Руситѣ изгубиха много параходи и много войници потънаха.

ЦЪРКОВНА И ОБЩЕСТВЕНА ДЪТОПИСЪ.

I. У насъ.

Откриване сесията на Св. Синодъ въ голѣмъ съставъ. На 12 т. м. Св. Синодъ въ голѣмъ съставъ откри своята редовна зимна сесия. Присъствуватъ всички 11 епархийски Архиепископи.

Зимна помощъ за столичнитѣ бедни отъ Царя и Царицата. Тѣхни Величества Царьтъ и Царицата сж благоволили да изпратятъ на столичния кметъ своето дарение за зимната помощъ на беднитѣ въ София: Негово Величество е изпратилъ 50,000 лв., а Нейно Величество — 20,000 лева. Столичниятъ кметъ и почетниятъ комитетъ за зимната помощъ изказватъ на Височайшитѣ дарители своята преголѣма благодарностъ.

Скромно тържество въ Соф. дух. семинария. На 8 т. м. въ аулата на Софийската дух. семинария стана едно скромно, но мило тържество: Н. Високопреосвещенство Видинскитѣ митрополитъ Неофитъ, Нам.-председателъ на Св. Синодъ, раздаде дипломитѣ на 12 младежи отъ Македония, които, завършили безъ матура сръбски семинарии, се явиха въ София на зрѣлостанъ изпитъ и оформиха духовното си образование. Повече сведения за туй тържество даваме въ отдѣла „Писма и дописки“.

Стогодишнина на митрополитъ Климентъ. На 23 т. м. ще бжде чествувана 100-годишнината отъ раждането на приснопамятния Търновски митрополитъ Климентъ Друмевъ. За туй чествуване е изработена подходяща програма. Св. Синодъ изпрати окръжно до епархийскитѣ Архиепископи да разпоредятъ да се отслужатъ тоя день панихиди и се произнесатъ речи отъ свещеници и други подготвени лица.

Праздникътъ на занаятчиитѣ. На 8 т. м. — Димитровденъ — бѣ патронниятъ празникъ на българскитѣ занаятчи. По тоя случай въ столицата, на пл. „Св. Александъръ Невски“, бѣ извършенъ молебень отъ Н. Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ, въ присъствие на министъръ-председателя г. проф. Филовъ и министъра на търговията и труда г. проф. Сл. Загоровъ. Повече отъ 12,000 души организирани занаятчи взеха участие въ тържеството.

Евангелска просвѣта. По установена вече традиция, и тази година ученицитѣ отъ шести класъ на Софийската духовна семинария ще изнесатъ цикълъ отъ религиозни сказки въ столичния храмъ „Св. великом. Георги“ отъ името на едноименното православно християнско братство при тоя храмъ. Ще се изнесатъ следнитѣ сказки: на 20 ноемврий „Църквата и добротворството“ — отъ Василь п. Каламаровъ; на 27 ноемврий „Християнството и кулгурата“ — отъ Димитъръ Узуновъ; на 4 декемврий „Християнството и войната“ — отъ Любенъ Поповъ; и на 11 декемврий „Християнството и жената“ — отъ Иванъ Московъ Кондевъ. Сказкитѣ ще се предшествуватъ и завършватъ съ духовни концерти, изпълнявани отъ хора на шестокласницитѣ, подъ диригентството на ученика Симеонъ Стателовъ.

Издания на Всебългарския съюзъ „Отець Паисий“. Когато презъ тая пролѣтъ победоноснитѣ германски войски съкрушиха поробителитѣ на Македония, Тракия, Западнитѣ покрайнини и Моравско и надъ тия наши български земи изгрѣ зората на свободата, г. проф. Г. П. Геновъ съ една вдъхновена речъ, произнесена на 9. V. т. г. предъ едно многолюдно събрание въ столичния Воененъ клубъ, даде изразъ на общонародната радостъ и прогласи блага вестъ: — *Рухна последната постройка на Версаилската система!*

Всебългарският съюз „Отец Паисий“ издаде тая речъ въ отдѣлна брошура, предназначена за широко разпространение, особено сега, въ предвечерието на годишнината отъ подписването на Ньойския договоръ — 27 ноемврий, — който день тазъ година ще се отпразднува като день на всенародно българско победно тържество.

Цената на брошурата е 5 лева.

По случай Ньойската седмица ще се издаде и възпоменателен листъ. Цена 1 левъ.

Отъ стойността имъ може да се удържа до 30 на сто за пощенски и за други разноски около празнуването.

Поръчки се отправятъ до Всебългарския Съюзъ „Отец Паисий“, София, ул. „Гр. Игнатиевъ“ № 13. Телефонъ 2-43-94. Чекова смѣтка № 825.

Безплатна притурка. Излѣзе отъ печатъ и се изпрати на абонатитѣ „Духовна култура“ (кн. 7 и 8 отъ т. г.), безплатна притурка на „Църковенъ вестникъ“.

II. Въ чужбина.

Сръбската църква. Решението ѝ да подкрепи днешното сръбско правителство. До скоро не се получаваха никакви сведения за живота на Сръбската църква. Пристигнаха отъ Бѣлградъ пхтници съобщаваха само, че повечето отъ архиереитѣ, чиито епархии останаха вънъ отъ предѣлитѣ на сегашна Сърбия, живѣли въ Бѣлградъ. Едва миналата седмица нашитѣ вестници обнародваха телеграма отъ Бѣлградъ съ следното съдържание:

„Вестникъ *Ново време* съобщава, че Сръбската православна църква е решила всецѣло да подкрепи правителството на генералъ Недичъ за стабилизиране реда и сигурността на Сърбия. Изхождайки отъ становището, че днесъ става дума за спасяване на сръбския народъ и съществуването на сръбската държава, църквата ще подпомогне съ всичко, съ каквото може, за да се създаде миръ въ Сърбия. Помощта на Сръбската църква е извънредно ценна съ своето морално и национално значение“.

Католическата църква. *Диамантенъ юбилей на монсиньоръ Фр. Херцогъ.* Вестникъ „La Stoix“, който, следъ заемаването на Парижъ отъ германцитѣ, излиза въ гр. Лиможъ (неокупирана Франция), въ единъ отъ последнитѣ си броеве дава текста на саморжчното писмо, което папа Пий XII отправилъ до монсиньоръ Франсоа-Ксавие Херцогъ, апостолически протонотарий и главенъ ръководител на „Дружеството Св. Сюллиций“ въ Парижъ, по случай неговата диамантена свадба — 60 години отъ приемането му на свещенъ санъ. Обнародвайки тоя пълненъ съ похвали, благопожелания и апостолически благословии документъ—споредъ La Stoix, твърде ласкавъ за многообичания юбиляръ и характеренъ за преголмата добротата на св. Отецъ, въ която французитѣ ще намѣрятъ ново доказателство за привързаността на Папата къмъ тѣхното отечество—вестникътъ на края поимѣства, по молбата на стареца-юбиляръ, следната негова записка:

„Монсиньоръ Фр. Херцогъ е въ невъзможность да отговори по отдѣлно на всички, които благоволиха да му пишатъ и съединятъ своитѣ молитви съ неговата по случай диамантената свадба отъ неговото ръководение въ свещенъ санъ и отъ първата му Литургия. На всички той сърдечно благодари и имъ изпраща своя искренъ привѣтъ, като ги увѣрява, че се е

молилъ за всички и за всѣкиго отдѣлно. Той ги моли още—съ любовъ да си спомнятъ за него, когато се научатъ за смъртта му: на неговата възраст тя не може да закѣснѣе много“.

Църковно настоятелство въ с. Каравелово, Елховска околия.

Обявление № 49. Обявява се на интересуващитѣ се, че на 24 ноемврий 1941 г., отъ 9 до 12 , преди обѣдъ, ще се произведе търгъ за отдаване подъч наемъ църковния дюкянъ въ с. Каравелово за срокъ две години, а отъ 2—4 часа следъ обѣдъ на сжщата дата ще се произведе търгъ за отдаване подъ наемъ църковната нива, собственостъ на гореказаното настоятелство, сжщо за две години.

Поемнитѣ условия и за двата имота се намиратъ на разположение въ църковната канцелария.

Закона за Б. О. П. е задължителенъ.

Разноснитѣ по търга сж за смѣтка на наемателя. с. Каравелово, 4 ноемврий 1941 г.

Председател на Църковното настоятелство
1—196—1 *Енор. свещеникъ Сл. п. Георгиевъ.*

Сламинско църковно настоятелство, Ямболска околия.

Обявление № 50. Обявява се на интересуващитѣ се, че на 25 ноемврий 1941 год., отъ 9 до 12 часа преди обѣдъ, ще се произведе търгъ съ явна конкуренция за отдаване на наемателъ църковния дюкянъ за време две години отъ 1. I. 1942 год. до 31. XII. 1943 г.

Първоначалната оценка за имота е 4,000 лв. годишно Поемнитѣ условия се намиратъ на разположение въ църковната канцелария.

Закона за Б. О. П. е задължителенъ.

Разноснитѣ по търга сж за смѣтка на наемателя. с. Сламино, 4 ноемврий 1941 г.

Председател на Църк. настоятелство
1—197—1 *Енор. свещеникъ Сл. п. Георгиевъ.*

Църковно Настоятелство при храма „Св. Георги“ въ гр. Лѣсковецъ.

Обявление № 86. Настоятелството при църквата „Св. Георги“ въ гр. Лѣсковецъ обявява на интересуващитѣ се, че на 31 день отъ публикуване настоящето въ „Църковенъ вестникъ“, въ 3 ч. после обѣдъ, въ църковната канцелария при горепоменатата църква, ще се произведе търгъ съ явно наддаване, по отдаване на наемателъ експлоатирането на едно църковно здание състоящо се отъ бакалски дюкянъ, кафене, кръчма и дворна градинка, за срокъ отъ 3 години, считано отъ 1. I. 1942 до 31. XII. 1944 година, при първоначална цена 6000 лв. за цѣлия имотъ.

Желаещитѣ да наддаватъ за горнитѣ имоти, могатъ да се явятъ на 31 день отъ публикуване настоящето и наддаватъ, като спазятъ деня и часа, посочени по-горе. Членове 125 и 126 отъ З. Б. О. П. сж задължителни за конкурентитѣ. Разноснитѣ по търга сж за смѣтка на наемателя.

Поемнитѣ условия и другитѣ книжа сж на разположение въ църковната келия и могатъ да се видятъ всѣки день.

1—202—1 *Отъ Църковното настоятелство.*

Гл. редакторъ: Хр. Поповъ.

Печатъ С. М. Стайковъ — София.